

33 . Cuci | Județ: Mureș | Anul: 1999

Anul: 1999

Cod RAN: 116448.01

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Categorii sit: Civil

Autori: Gheorghe Lazarovici, Mihai Meșter

Instituții: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca

Raport

În cadrul Proiectului Nr. 492A, de lărgire a DN 60, în vara anului 1999, s-au efectuat săpături arheologice în raza localității Cuci din județul Mureș. Scopul declarat al acestora, a fost acela de a identifica așezarea Petrești, despre care aveam unele informații de la regretatul coleg Valeriu Lazăr, fost arheolog la Tg. Mureș. Informațiile primite de D-I Director al Școlii din localitate, precum și cele primite de la profesoara de istorie de la aceeași școală, nu ne-au ajutat prea mult, iar periegezele noastre precum și sondajele efectuate s-au dovedit în cele din urmă insuficiente pentru atingerea scopului inițial. În cele ce urmează vom face o trecere succintă a principalelor casete și secțiuni pe care le-am efectuat în această campanie.

Caseta nr 1. Având dimensiunile de 3 x 4 m și o diferență de nivel de 2,35 m, a fost decopertată pe terasa înaltă a Mureșului, lângă vechiul cimitir unguresc, la marginea așezării Coțofeni. S-a săpat în pantă și de aceea decopertarea s-a efectuat în trepte, urmărindu-se stratigrafia din profilul estic. Stratul brun închis (arheologic), era pigmentat cu chirpic mărunț, provenind probabil de la o locuință. Grosimea acestuia oscilează între 0,20 m la bază și 0,50 m, în partea superioară. Ceramica descoperită este de factură Coțofeni, însă fragmentele sunt mici, greu de încadrat în fazele acestei culturi.

Caseta nr. 2. A fost săpată pe faleza abruptă din stânga Mureșului, la aproximativ 350 m de caseta 1 și a avut dimensiunile de 2 x 1 x 0,60 m. Ca și în cazul primei casete, materialul ceramic era extrem de fragmentar, însă indubitabil aparține Culturii Coțofeni. Nu s-au găsit urme de chirpici sau indicii care să ateste existența vreunei așezări.

Secțiunea 1. Cu dimensiunile de 1,50 x 5 x 0,60 m, era amplasată la marginea de S a așezării Coțofeni, pe terasă, lângă o plantație de porumb. De la -0,40 m în jos, stratul de cultură se materializează printr-o ceramică de factură bună, cu o pastă de culoare cenușie spre negru, incizată cu ornamente frunze de brad și boabe de linte, pe care o încadrăm în Coțofeni I. La -0,60 m, s-au mai descoperit urme de chirpic mărunț și arsură, care nu provin de la vreo vatră ci de la o ardere intensă petrecută probabil în timpul unui incendiu.

Secțiunea 2. S-a trasat la aproximativ 300 m înainte de intrarea în satul Orosia și a avut dimensiunile de 2 x 6 x 0,60 m, fiind amplasată pe un teren arabil. Fragmentele ceramice sunt tot Coțofeni I, cu ornamente incizate în formă de frunze de brad; s-a găsit de asemenea o lamă de silex. Stratigrafia nu este relevantă.

Secțiunea 3. A fost decopertată în stânga DN 60, la aproximativ 100 m de prima casă de la intrarea în comuna Cuci. Suprafața săpată a fost de 1 x 8 x 1,30 m și era amplasată între șosea și terenul arabil, cultivat cu porumb.

În profilul sudic, erau vizibile șapte straturi începând de la -0,30 până la -1,30 m, ceramica descoperită încadrând-o între secolele IV - VI și secolele VIII - XIX. Pe întreaga lungime a secțiunii între 0,50-0,60 m, se găsește un nivel de locuire medieval (notat de către noi cu Niv.I), ce cuprinde mult chirpic de culoare roșie, pietriș, urme de arsură și fragmente ceramice medievale timpurii. În caroul 1, de la 0,50 m, pornește o

groapă menajeră cu adâncimea de 0,40 m și deschiderea la gură de 0,60 m ce avea pe fundul ei arsură de cărbune cu o grosime de 0,3 m precum și fragmente ceramice mai timpurii, din secolele V - VI. Al doilea nivel de locuire, este bine observabil între -0,75-0,80 m având în mare aceleași caracteristici ca primul nivel, doar ceramica este mai timpurie, noi încadrând-o în secolele IV - V. Sub nivelul 2, la -0,80 m se afla un bordei (locuință semiadâncită?), ce avea în partea superioară o deschidere de 3,60 m și o adâncime de 0,50 m.

Secțiunea 4. A fost trasată perpendicular pe S3, pe direcția E - V și avea dimensiunile de 2 x 4 x 1,30 m. Rațiunea decopertării acesteia a fost de a pătrunde înspre interiorul așezării, bănuită de către noi că s-ar fi aflat aici. Sub humusul recent, la adâncimea de -0,30 m în carourile 1 și 2, s-au descoperit cărămizi medievale de pavaj, precum și o mare cantitate de pietre mari ce formau un fel de alee cu o lățime de 2,3 m. Din informațiile primite de la oamenii din localitate, se pare că prin secolul XVIII, se afla aici o închisoare (fort) de dimensiuni reduse, care ulterior ar fi fost demolată. Este posibil acest lucru deoarece la -0,50-0,60 m în partea de V, adică înspre centrul platoului, au apărut urme de zid care după tipul de pietre și mortar, par a fi medievale târzii.

Periegheze. În paralel cu săpăturile propriu-zise, s-au efectuat o serie de acțiuni de cercetare de suprafață, cu scopul de a identifica așezarea Petrești, dar din păcate așa cum arătam și la început, acestea s-au dovedit zadarnice. Au fost în schimb descoperite cinci noi puncte arheologice, nesemnate în Repertoriul Arheologic al Jud. Mureș. Acestea sunt:

Pe terasa înaltă a Mureșului, la intrarea în satul Orosia, pe partea dreaptă, într-o cultură de porumb, au fost descoperite fragmente ceramice Coțofeni 3c din categoria semifină, având ca ornament incizii, realizate în tehnica împusăturilor succesive.

Pe traseul numit de localnici „Drumul ciurzii”, la cca. 50 m de un pârau cu debit redus de apă, se află o așezare medievală de secol XVIII, cu o ceramică lucrată la roată rapidă.

Pe stânga drumului DN 60 la intrarea în Cuci, se află o așezare medievală timpurie, ceramica (buze, funduri, torți etc) fiind tipică pentru această perioadă.

În grădina casei cu nr. 32 din satul Orosia am fost informați că s-ar găsi ceramică pictată. Orice încercare de a verifica acest lucru, s-a lovit de împotrivirea proprietarului, care nu ne-a permis accesul în grădină.

La intrarea în Cuci pe partea dreaptă a drumului, în grădina primei case, proprietarul a găsit ceramică Coțofeni și o monedă poleită cu aur.

Informații suplimentare online

[Raportul 5091 din cronica.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
